

Skolbeslut för Förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Hörviks skola
i Sölvesborgs kommun

Rektorn vid Hörviks skola

Bollvägen 6

294 74 Sölvesborg

Tillsyn i Hörviks skola

Förskoleklass och grundskola F-6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Hörviks skola och Sölvesborgs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

För Hörviks skola anges ett antal mål för den samlade verksamheten som avser alla barn i ett perspektiv 1-12 år. De syftar främst på värdegrunden, hälsa, miljö, utomhuspedagogik och föräldramedverkan. Några av dem var föremål för särskild uppföljning i kvalitetsredovisningen för 2008-2009. Det gäller måluppfyllelsen i matematik, svenska och engelska, normer och värden, föräldramedverkan och skolplanens mål. De angivna målen utgör ansatser till en gemensam vision för skolans personal, elever och föräldrar även om den inte framstår som påtagligt stark och styrande för verksamheten. Det finns ett antal exempel på god dokumentation och systematik i uppföljningen, men rektors arbete med den systematiska uppföljningen behöver ytterligare förstärkas och breddas till fler ämnen och nationella mål. De individuella utvecklingsplanerna varierar till innehåll och kvalitet, de mål som beskrivs i dem bör på ett tydligt sätt knytas till kursplanerna och skiljas från de medel som anges för att nå dem. Gjorda enkäter visar att föräldrarna är nöjda med skolans information om bland annat målen för undervis-

ningen. Det är viktigt att också samtliga elever medvetandegörs om kursplanemålen för att de ska kunna ta ansvar för sitt lärande och ha förutsättningar att utöva starkare inflytande på skolans undervisningsformer och innehåll. Ökad målkännedom och ett starkare elevinflytande angavs som förbättringsområden också i den senaste inspektionen år 2006. Lärarna behöver förbättra sitt arbete med att utgå från varje elevs förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande så att också elever som når målen ges nya utmaningar. Det finns ett aktivt värdegrundsarbete på skolan som innebär att skolan ingriper mot kränkningar. Den plan mot kränkande behandling som under inspektionens gång är på väg att färdigställas behöver kompletteras med konkreta förebyggande åtgärder för att fullt ut uppfylla författningens krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Hörviks skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst mål att uppnå i alla ämnen (Lpo 94, kunskaper och kursplanerna),
- Lärarna utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav och lärarna ger inte alla elever och elevers vårnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling (Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen (ny lydelse från den 15 juli 2008),
- Den systematiska uppföljningen och utvärderingen av skolans resultat är otillräcklig på skolan (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar),
- Alla elever är inte tillräckligt bekanta med vilka mål som undervisningen har (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter),
- Undervisningen är inte tillräckligt anpassad till elevernas behov och förutsättningar (Lpo 94 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning),
- Skolan ger inte eleverna tillräckligt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande),
- Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningens krav (14 a kap. skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2

Rektor och Sölvesborgs kommun har ansvar för att bristerna i Hörviks skola åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sölvesborgs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sölvesborgs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Birgitta Knutsson Rhodin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Roger Niklewski

Enhetschef

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hörviks skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sölvesborgs kommun under januari–mars 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Hörviks skola den 5 februari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hörviks skola, dels den information som samlats in under besöket. I Hörviks skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på (skolans namn)

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	61

Källa: Uppgifter från skolan den 5 februari 2010

Hörviks skola är belägen i tätorten Hörvik, cirka 15 km från Sölvesborg. Skolan är samlokaliserad med två förskoleavdelningar och ett fritidshem. Rektorn har ansvar för denna samlade verksamhet.

Tillsynsprotokoll för Hörviks skola

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst mål att uppnå i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

Av den statistik som redovisats av skolan framgår att andelen elever som i årskurs 5 når målen i de nationella ämnesproven är 54 procent i svenska och 63 procent i matematik. Det rör sig om sammanlagt 11 elever och skolan anger att man i gränsfall valt att sätta icke godkänt för att tydliggöra behovet. Åtgärdsprogram har upprättats för elever som inte når målen. Av eleverna i årskurs 3 är det 90 procent som når målen i svenska och 83 procent som når målen i matematik.

Skolan följer upp samtliga ämnen och sammanställer resultat utifrån de skriftliga omdömen som görs. Det finns således en sammanställning på skolan för samtliga ämnen som avser situationen efter höstterminen 2010. Måluppfyllelsen är enligt denna överlag god, några få elever bedöms inte ha nått målen. För de elever som inte bedöms nå målen upprättas åtgärdsprogram.

Skolan har vidtagit åtgärder för att öka de yngre barnens möjligheter att nå målen i form av språkstimulerande insatser. Effekten har bedömts som god.

Med hänsyn till resultaten på de nationella ämnesproven behövs dock ytterligare åtgärder för även de äldre eleverna. En ökad anpassning av undervisningen till varje elevs förutsättningar och ytterligare förtydligande för elever och vårdnadshavare av vilka mål som utbildningen har kan vara medel att höja måluppfyllelsen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav och lärarna ger inte alla elever och elevers vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Inspektörerna granskade under besöken i klassrummen ett antal IUP och skriftliga omdömen för elever i skolåren 1-6. Det framgick att skolan upprättar skriftliga omdömen i alla ämnen. Det fanns också exempel på IUP som uppfyller författningens krav. Variationen i kvalitet när det gäller IUP var dock alltför stor. Kursplaneanknytning saknas i många fall och inte sällan råder begreppsförvirring när det gäller mål och medel. Ett exempel på detta är att "läsa 10 minuter varje dag" beskrivs som ett mål i en IUP. Det framstår snarare som ett medel för att nå ett kursplanemål. Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras för att på ett tydligare sätt fungera som stöd för elever och föräldrar när det gäller elevernas kunskapsutveckling.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Den systematiska uppföljningen och utvärderingen av skolans resultat är otillräcklig på skolan (Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av kvalitetsredovisningen för 2008–2009 framgår att skolan övervägt och satt in åtgärder för att höja måluppfyllelsen i ämnet svenska genom samlade insatser för de yngsta

barnen av förskollärare, logoped och specialpedagog. Även föräldrarna har aktivt använts som resurs i arbetet med barnen. Den grupp som följts från förskoleklassen till årskurs 1 uppvisar förbättrade resultat i det språktest som de genomgått.

I kvalitetsredovisningen för 2009 finns även uppföljning av skolans arbete när det arbetet med normer och värden och föräldramedverkan i verksamheten. Även skolplanens mål följs upp. Till skolans kvalitetsarbete hör också att årligen följa upp planen mot kränkande behandling och resultatet av de konkreta åtgärder som under året har vidtagits. Detta har inte gjorts i tillräcklig omfattning. Ett viktigt område som till exempel elevinflytande är inte heller beskrivet eller utvärderat. Resultaten i svenska föranleder insatser inom ramen för kvalitetsarbetet, detta bör breddas till att omfatta även andra ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Alla elever är inte tillräckligt bekanta med vilka mål som undervisningen har.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag. Rättigheter och skyldigheter.

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Skolan har nyligen upprättat en lokal arbetsplan där varje ämne finns beskrivet med strävansmål och uppnåendemål och där det också framgår hur skolan har planerat att arbeta för att dessa ska nås. Även om denna inte hunnit tillämpas i någon större utsträckning visar tidigare genomförda enkäter att en majoritet av föräldrarna i alla klasser är nöjda med den information som ges och anser sig känna till de mål eleverna ska nå. Intervjuerna med eleverna visade att elever i alla årskurser också delges mål i olika ämnen och arbetsområden. Det finns dock en sådan variation mellan ämnen och lärare att det behövs ytterligare åtgärder för att stärka målkännedomen hos eleverna.

Bedömning:

Undervisningen är inte tillräckligt anpassad till elevernas behov och förutsättningar.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

Motivering:

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Intervjuerna med rektor, lärare och elever gav en samstämmig bild av att individanpassningen behöver utvecklas, det gäller bland annat elever som når målen tidigt och därför behöver ytterligare utmaningar.

Bedömning:

Skolan ger inte eleverna tillräckligt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Rektor och lärare ska aktivt arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad. Av intervjuer med elever och rektor framgick att elevinflytandet var utvecklat ifråga om klassråd, elevråd, matråd och miljöråd. Dessa organ fungerade i samarbete med lärare och rektor. I lärarintervjun framkom ett antal konkreta exempel på att eleverna hade inflytande på arbetsformer och redovisningssätt. Däremot gavs få exempel på att eleverna kunde påverka undervisningens innehåll. Av samtliga intervjuer att döma förekommer utvärdering av undervisningen i ringa utsträckning. Elevinflytandet behöver förstärkas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. skollagen 8§

Motivering:

Det pågår vid inspektionstillfället ett arbete med att upprätta en ny plan mot kränkande behandling. Denna uppfyller i huvudsak författningens krav. De åtgärder som beskrivs för kommande år har betecknats som "generella åtgärder", medan författningen pekar på att det också ska finnas konkreta, tidssatta åtgärder för kommande år som har sin utgångspunkt i iakttagna behov på skolan, till exempel efter en aktuell kartläggning med elevernas medverkan. Planen behöver därför kompletteras för att fullt ut uppfylla kraven.